

رقعی بزرگ [میراث شهاب: س ۲۹-۲-۱۶]

شرح دیوان المتنبی / ادبیات / عربی

š.-u d.-i-k-mutanabbi

وابسته به: دیوان المتنبی؛ متنبی، احمد بن حسینی (۳۰۳-۳۵۴)

غیر همانند:

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۰۵

آغاز: و قال لمعاذ و هو بعذله: ابا عبد الاله معاذ اني xx خفی عنك في الهيجا مقامي، اي خفی عنك اي عليك في الهيجا. اي في الحرب ما افعله و ايا شره من مقامي اي موضعی؛ انجام: و نفسی له نفس الفداء لنفسه xx و لكن بعض المالکین عتيف؛ يقول ابو الطيب نفسی له اي ممدوح الفداء في حالتی الالاء و الاحسان ثم استرجع فقال ... يتلوه الجزء الثاني و هو السيفيات نفع الله به مالکة بمنه و کرمه ... الحمد لله على نعمه الباطنة و الظاهرة و صلی الله على سيدنا محمد و عترته الطاهرين ...

شرح معلوم نشد ولی با شرح «برقوقی» و «واحدی» و «یازبجی» تطبیق گردید هیچکدام از آنها نبود؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: ۸۰۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۳۹۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۷/۵x۱۸/۵سم [ف: ۲-۸۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۲۲۲۲

آغاز: افتاده در باب یکم: ولست بمستیق اخلا تلمه، علی شعث ای الرجال البهذب، و قوله من ذا الذی استفهام انکاری؛ انجام: و انشد بعده و هو الانشاد الخامس و الثلاثون بعد المأتین و منهل وردته عن منهل علی ان عن فيه بمعنى بعد قال ابو حیان هذا مذهب کوفی و تبعهم الفتبی و هذا المصنف و استدل.

خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۵۲گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۹/۹x۲۰/۷سم [ف: ۱-۲۹۶]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۳۱۲۷

آغاز: بسمله، قال ابو الطيب احمد بن حسين بن الحسن المتنبی ابلی الهوی اسفاً يوم النوی بدنی و فرق الهجر بين الجفن والوسن روح تردد في مثل الحلال اذا طارت الريح؛ انجام: اللب العقل والعقل زين القلب فكذاك انت زين ابيه كانه فضله على ابيه ومن ينوه رنين ابائه xx كانها النور على قضبه

دیبچه کتاب موجود نیست. شرحی متوسط بر دیوان معروف متنبی ابو الطیب احمد بن حسین بن حسن که به صورت «قوله - قوله» تنظیم شده است؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «مشیر الممالک» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۳۰x۲۱سم [ف مخ - ۳-۱۲۰۳]

۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه: ۶۰۵

آغاز: وابدعوا فی المعانی غرائب اوصخوابها طرقا فجاجا حتی اصبحت روضة الشعر متضمنه الانوار ياتعة الانوار ... فمن اول قوله:

ابلی الهوی اسفاً يوم النوی بدنی xx و فرق الهجر بين الجفن والوسن، يقال بلی الثوب بلا وابلاه غيره ابتلاء؛ انجام: ولو فارقت نفسی اليک حياتها xx لقلت اصابت غير مذمومة العهد، يرید لو ان نفسی فارقت حياتها و اثرتک علی الحیاة لم انسبها الى سوء العهد تم

شرحی است مفصل بر دیوان متنبی، مالک این نسخه «سید خلف بن سید عبدالمطلب موسوی حسینی» مقدمه‌ای بر آن افزوده است مؤلف شرح حاضر شناخته نشد؛ خط: نسخ جلی، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ در آخر نسخه در دو صفحه تعدادی اسامی به ترتیب حروف الفباء درج شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۹x۲۰سم [ف مخ - ۱-۲۸۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۳۱۸

از جزو ۱۱ است سپس جزو ۱ تا جزو ۳۴؛ خط: نسخ؛ بی کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۲۱گ، ۳۱ سطر (۲۲x۱۱)، اندازه: ۳۰x۲۱سم [ف: ۱۶-۲۴۱]

۶. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۲۶۶

کا: خلف بن سید عبدالمطلب موسوی، بی تا [نشریه: ۵-۲۱۴]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۴۵۴۳

آغاز: قال يمدح الامير سيف الدولة: و فاوکما کا لربع الشجاه طاسمه xx بان تسعدا و الدمع اشفاء ساجمه؛ انجام: کذا قال الرامنی و عزت و عامت سجت فی تداک فی عطاک و عاموا: علی وجهک الميمون فی کل غارة صلوة توالی منهم و سلام.

جلد دوم یکی از این شروح می‌باشد، با شروح موجود در منابع تطبیق نمی‌کرد؛ خط: نسخ؛ بی کا، بی تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، نخودی، جلد: گالینگور یشمی، ۱۶۵گ، ۱۷ سطر (۲۰/۵x۸/۵)، اندازه: ۳۰/۲x۱۷/۳سم [ف: ۱۹-۱۷۳]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۱۱۱

بی کا، بی تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

شرح دیوان نابغه الذبیانی / ادبیات / عربی

š.-u d.-i-nābigat-id dībyānī

بطلیوسی، عاصم بن ایوب، - ۴۹۴ قمری

batalyūsī, 'āsem ebn-e ayyūb (- 1102)

وابسته به: دیوان نابغه؛ نابغه ذبیانی، زیاد بن معاویه (- ۱۱۸) از هجرت)

اصل از نابغه ذبیانی، ابوامامه زیاد بن معاویه از شعرای نامی جاهلیت و شرح از ادیب نحوی لغوی ابوبکر وزیر عاصم بن ایوب بطلیوسی.

آغاز: بسمله قال الوزير ابوبکر صاحب المظالم عاصم بن ایوب ابقاه الله ... يمدح «عمان بن المنذر و يعتذر اليه ... انجام: وصف بالبيد ان العرب و الترك و العجم كانوا يأملونه و يرجون خيره.

چاپ: قاهره، مطبعة الوحيدة ۷۹ص، ۱۲۹۳ق.